SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 195. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 10, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го ЖОВТНЯ 1992. Ч. 195. РІК XCIX.

КРИМСЬКІ ТАТАРИ МОБІЛІЗУЮТЬСЯ

Симферопіль (УНІАР). — У вівторок, 6-го жовтня, на площі біля Верховної ради Криму зібралося майже 5,000 кримських татар. Майже 250 поліціянтів блькували підходи до ВР Криму.

О год. 12:30 по полудні натовп, керований начальником Штабу розселення кримських татар на рідних землях, Організації кримсько-татарського національного руху Мустафою Аблязовим, перейшов у наступ. Озброєні ломами, татари знесли кордони поліції, вихоплювали у них щити, били поліціянтів, багато з яких опинилися у лікарні. Карети швидкої допомоги протягом двох годин не встигали вивозити з площі поранених поліціянтів. У приміщенні ВР Криму вибиті шиби на всіх чотирьох поверхах. Перший поверх ВР розторощено вщерть, і там кримських татар було зупинено. Всіх працівників ВР з приміщення було евакуовано через пивниці. За попередніми підрахунками ВР завдано матеріяльної шкоди на 2.5 міл. крб.

Одночасно проходило засідання Меджлісу кримсько-татарського народу, де було схвалено рішення про негайну мобілізацію усіх сил, повернення всіх військовослужбовців-татар на терени Республіки Крим, створення у місцях компактного проживання кримських татар загонів національної самооборони. Керовані М. Аблязовим, кримські татари зайняли центральну міґістралю міста і рушили до Ради Міністрів Криму. Татари дали ультиматум — протягом двох годин звільнити заложників затриманих під час ліквідації самозабудови у місті Алушта. Вже звільнено дев'ятеро, 11 кримських татар лишаються у відділі внутрішніх справ Алушти. Пікетування Ради Міністрів Криму триває.

До Симферополя виїхали керівники прокуратури, міністерства внутрішніх справ та Служби Безпеки України. Відбулося надзвичайне засідання ВР Криму, на якому більшість членів президії ВР Криму вимагали надзвичайних заходів щодо кримських татар.

Україна і Росія наладнали банкові справи

Київ (УНІАР). — Тут відбулися офіційні переговори між урядовими делеґаціями Росії та України, наслідком яких було вреґулювання кредитно-фінансових відносин.

Зустріч пройшла в атмосфері взаємопорозуміння, прагнення знайти вигідні для обох держав шляхи вирішення економічних та фінансових проблем.

У результаті переговорів прийнято ряд спільних документів. З російської сторони їх підписав виконуючий обов'язки голови уряду Єґор Ґайдар, а з української — також виконуючий обов'язки прем'єра Валентин Симоненко. Під документами, які реґулюватимуть міжбанківські відносини, поставили свої підписи виконуючий обов'язки голови Центробанку Російської Федерації Віктор Геращенко та голова Українського Національного банку Вадим Гетьман.

Опісля Президент України Леонід Кравчук прийняв Є. Ґайдара. У ході зустрічі зроблено підсумки переговорів, які відбулися в кабінеті Міністрів України. Розглянено ряд інших питань, які безпосередньо стосуються налагодження дружніх, вигідних для обох держав взаємин.

По закінченню зустрічі Л. Кравчук і Є. Ґайдар відповідали на запитання журналістів, які цікавилися не лише предметом переговорів. На запитання щодо достави нафти і ґазу з Росії, а також перспективи „розморожування" рахунків українських підприємств на території Російської федерації Є. Ґайдар відповів: „Ми підписали торговельно-економічні угоди на 1993 рік, які мають бути доповнені протоколами взаємних достав і які будуть узгоджені з нашими відомствами".

В УКРАЇНІ ВІДКРИВАЮТЬ БЮРО ООН

Ню Йорк. — Тут в понеділок, 6-го жовтня, генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Бутрос Бутрос-Ґалі підписав договір із в.о. міністра закордонних справ Анатолієм Зленком у справі встановлення тимчасового бюра ООН в Україні.

Ще в березні генеральний секретар ООН звернувся окремим листом до шістьох представників Співдружности Незалежних Держав, повідомляючи їх про свої заміри в усіх тих державах створити тимчасові бюра ООН для інформацій та співпраці.

Ці бюра мають бути наявним доказом співпраці поміж Секретаріятом ООН і програмою розвитку при ООН.

Окрема делеґація ООН відвідала Україну на початку травня для переговорів з Урядом України.

Підписання договору у вівторок, 6-го жовтня, з АК. Зленком є п'ятим з черги. Тимчасове бюро відкрито в Білорусі 8-го вересня, а незабаром подібні будуть відкриті у Вірменії, Азербайджані та Казахстані.

Обговорювали туристичну індустрію

Київ (УНІАР). — Тут відбулося засідання керівників підприємств закордонного туризму різних форм власностей, розташованих в Україні. На нараду, яку організувало міністерство зовнішньоекономічних зв'язків були запрошені представники інших міністерств і бюр, а також незалежних організацій та акціонерних компаній. Йшлося про необхідність закладення міцної бази під ринкову інфраструктуру закордонного туризму в Україні. На нарадах наголошувалася потреба забезпечення сприятливих умов вкладниками закордонного капіталу, будівництво готелевих комплексів тощо. Учасники погодились, що Україна має великий потенціял для розвитку туристичної індустрії.

Б. Єльцин обмежує М. Ґорбачову свободу

Москва. — Розлючений одвертою критикою уряду Росії Міхаїлом Ґорбачовим і його відмовою зізнавати перед Конституційним судом, президент Боріс Єльцин підписав 7-го жовтня указ, яким мають перенести фундацію Ґорбачова до Академії фінансів.

Тепер у новому приміщенні за дорученням Єльцина можуть винаймати кімнати для фундації. За указом туди має бути перенесена також ця частина майна, що находилася на літній дачі Ґорбачова.

Ці нові рішення Єльцина вказують на дальші непорозуміння поміж двома „вождями" Росії, які поглибилися через відмову М. Ґорбачова станути перед Конституційним судом і зізнавати у справі леґальности Комуністичної партії. В понеділок, 5-го жовтня Конситуційний суд покарав М. Ґорбачова гривнею 100 рублів, бо він не явився в суді в означеному часі.

У четвер, 8-го жовтня, він ще раз відмовився станути перед судом і дістав другу грошову кару у висоті 100 рублів, що сьогодні рівняється 30 американським центам.

Рух намагається позбутися львівських націоналістів

Львів (УНІАР). — В неділю, 4-го жовтня, відбулося засідання Крайової Ради Руху, на якому розглядали ситуацію, що заіснувала в організації — частина членів та окремі осередки Руху розгорнули кампанію за перехід Руху на плятформу інтеґрального націоналізму. На чолі кампанії стоїть колишній політв'язень, тепер громадянин Канади Валентин Мороз, якого підтримує ряд колишніх діячів Компартії та членів Української Національної Самооборони (УНСО).

Біля приміщення управи зібралося кілька десятків противників дотеперішнього керівництва організації, які намагалися потрапити на збори. Після переговорів до приміщення управи було допущено члена тимчасового проводу львівського Руху, обраного головами низових осередків, та кілька їх прихильників. У результаті засідання розпочалося з годинним спізненням. Після обговорення дійшли до деякого порозуміння, та остаточно це питання, очевидно, вирішить надзвичайна конференція львівського Руху, яка відбудеться 24-го жовтня.

На засіданні центрального проводу Руху буде розглянуто ситуацію у Львові. В ухваленій з цього приводу заяві відзначається, що Рух буде й надалі дотримуватися демократичних, мирних засобів діяльности. Рекомендовано анулювати рішення про прийняття в члени Руху закордонного громадянина В. Мороза, оскільки воно суперечить статутові Руху. Провід ухвалив також заяву з приводу усунення кабінету Вітольда Фокіна, де висунуто ідею формування Уряду перехідного періоду.

На Союзівці відбулися організаційні наради чотирьох округ УНС

Учасники організаційних нарад на Союзівці.

Кергонксон, Н. Й. — У суботу, 12-го вересня, на оселі Українського Народного Союзу Союзівці відбулися наради Округ і заразом курси для піднесення рівня знання довголітніх секретарів Округ: Бостону, Ню Гейвену, Трой-Олбані та Вунсакету.

Курсами провадили члени Головної Екзекутиви, — головний предсідник Уляна Дячук і головний секретар Володимир Сохан. У курсах взяло участь 20 осіб.

Відкриваючи наради, У. Дячук попросила до Президії головних радних Володимира Кваса, Олександра Худолія та Анну Ремик, а також і присутніх голів Округ, Павла Шевчука (Трой-Олбані), Володимира Гетьманського (Бостон) і Володимира Василенка (Ню Гейвен). Опісля попросила В. Гетьманського провести молитву. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять довголітнього голови Округи Ню Гейвен д-ра Михайла Снігуровича.

Переходячи до конкретної програми, У. Дячук попросила до слова головного секретаря В. Сохана, який впродовж 45 хвилин доповідав про „Основи життєвого забезпечення і книжку вкла-

(Закінчення на стор. 3)

Виведення американських військ з Південної Кореї відкладено

Вашінґтон. — З'єднані Стейти Америки і Південна Корея домовилися в четвер, 8-го жовтня, перенести дату виведення американських військ з Корейського півострова на пізніше — у зв'язку з побоюваннями, викликаними розвитком воєнних ядерних програм у Північній Кореї. Про це рішення було повідомлено після декількох зустрічей в Пентаґоні між міністром оборони ЗСА Ричардом Чейні і міністром оборони Південної Кореї Чой Се Чаном.

Друга рунда виведення американських військ повинна була початися 1-го січня 1993 року і закінчитися до 1995 року. В комюніке, підписаному двома сторонами, підкреслюється, що „не зважаючи на процеси кооперації, що відбуваються в усьому світі, в Північно-Східній Азії все ще існують дестабілізуючі чинники, і серед них слід назвати ядерні програми в Північній Кореї".

Тепер в Південній Кореї перебуває 37,000 американських військовослужбовців. Однією з причин появи спільного комюніке є те, що Пгеньян відмовився від створення спільних комісій контролі за ядерними програмами. Хоч в останні роки стосунки між двома корейськими державами значно поліпшилися, уряд ЗСА не раз застерігав Сеуль щодо того, що Північна Корея намагається інтенсивно розвивати власну ядерну енерґетику і робить це не для мирного її використання.

Під час переговорів південнокорейська сторона погодилася збільшити фінансування американських військ на своїй території. Спостерігачі відзначають, що в останні роки вклад південнокорейської сторони в утримання американських військ постійно зростає. Це відбувається під тиском Конґресу ЗСА, який вважає, що економічно могутні країни Азії повинні брати на себе більшу відповідальність заради власної національної безпеки.

В 1991 році Сеуль виділив на утримання американських військ 150 міл. дол., в 1992 році — 180 міл. дол. В 1993 році ця сума дійде до 220 міл. дол.

У СВІТІ

БОЙОВИКИ ПЕРУАНСЬКОЇ марксистсько-маоїстської терористичної організації „Сяюча стежка" з метою пімсти за арешт їхнього лідера Абімаеля Ґузмана посилюють свою злочинну діяльність. В середу, 7-го жовтня, вони застрілили в Лімі чотирьох військових летунів і двох поліціянтів. Прихильники Ґузмана поширюють листівки, в яких присягаються продовжувати розпочату лідером „Сяючої стежки" війну проти власного народу.

ПОЧИНАЮЧИ ВІД СЕРЕДИ, 7-го жовтня, в Індії стали діяти „сили швидкого реаґування". Їхньою метою є запобігти міжетнічним конфліктам. Вісім тисяч вояків нового формування зведено в 10 батальйонів, котрі дислокуються в Делі і найбільших містах стейтів Уттар-Прадеш, Раджастан, Біґар, Андгра-Прадеш. Стало відомо, що подібні формування плянує створити й уряд сусідньої країни — Банґлядеш. Тут, крім усього, це нове військо охоронятиме амбасади інших держав.

В АЛМА-АТІ, СТОЛИЦІ КАЗАХСТАНУ, відбувається міжнародний семінар, присвячений проблемам розвитку незалежних засобів масової інформації. Голова акціонерного видавничого товариства „Караван" Боріс Ґіллер у своєму виступі заявив, що визволити незалежну пресу від диктатури державних структур може допомогти лише ЮНЕСКО, сприяючи заснуванню незалежної поліграфічної бази. Це стосується не тільки Казахстану, але всіх колишніх совєтських республік.

КОЛИШНЯ ВЕЛИКА БАЗА совєтських військ поблизу чеських міст Млада і Ралско стане предметом торгу на міжнародному авкціоні. Територія бази займає 300 квадратових кілометрів, там є два летовища, 6,000 житлових приміщень. Той, хто придбає цю дільницю, буде зобов'язаний використати колишню воєнну базу виключно в цивільних цілях.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ колишнього Совєтського Союзу і колишній генеральний секретар забороненої в Росії КПСС Міхаїл Ґорбачов, замість з'явитися в Конституційний суд і дати свідчення, які від нього просять, звинуватив Боріса Єльцина в „нездатності керувати країною". Іґноруючи той факт, що Б. Єльцин президентом став у висліді всенародних виборів, Ґорбачов закликав створити „вищу державну раду, яка взяла б на себе відповідальність за цей момент". Російська демократична преса трактує ці дії Ґорбачова, як нову спробу виплисти на поверхню політичного життя.

КЕРІВНИК РОСІЙСЬКОГО науково-методичного центру в питаннях профілактики і боротьби з АІДС Вадим Покровський повідомив, що російські вчені винайшли високоефективний препарат проти вірусу АІДС. Він покищо не має аналогів у світі і тепер переходить офіційні випробування в ляборатрорії.

ГРУЗІЯ ЗВЕРНУЛАСЯ З проханням про негайне скликання Ради безпеки ООН для обговорення екстремальної ситуації в цій країні. В листі першого заступника міністра закордонних справ Грузії Тедо Джапарідзе на ім'я голови Ради безпеки підкреслюється, що Грузія стоїть перед загрозою „руйнації у висліді розв'язаного в Абхазії збройного конфлікту, який унеможливлює мир і безпеку в реґіоні".

ГОЛОВА ІРАНСЬКОГО парляменту Алі Акбар Натек-Нурі відверто висловилися за знищення ізраїльської держави. У вівторок, 6-го жовтня, під час зустрічі з генеральним секретарем ливанської організації Гезболлах шейхом Гассаном Насраллою Натек-Нурі заявив, що „перемога ісляму і ліквідація сіоністичного режиму є не більш складною проблемою, ніж скинення династії Паглеві в Ірані, або розпад Совєтського Союзу".

В ГРУЗІЇ ПАНУЄ НЕСПОКІЙ

Тбілісі, Грузія. — В середу, 7-го жовтня, грузинська преса повідомила про масові страти грузинів у Гаґрі. Страти нібито відбулися після того, як минулого тижня абхазькі збройні формування штурмом оволоділи цим приморським містом, витіснивши звідти грузинські війська.

Грузинські журналісти свідчать, що в Гаґрі виявлено масові поховання сотень грузинів, що стали жертвами кривавої розправи. Представник пресового центру абхазького керівництва Георґій Ґуліа заявив, що тіла, про які йде мова, це трупи грузинських вояків, котрі загинули в боях за місто.

Відомо, що минулого тижня абхазці здобули ряд перемог над грузинськими військами, взявши під свою контролю всю північнозахідню територію республіки. Міністерство оборони Грузії вважає, що успіх абхазців втримується на безпосередній підтримці російських збройних сил. Спостерігачі відзначають, що успіх абхазців зашкодить теперішньому грузинському керівництву, оскільки в неділю, 11-го жовтня, в республіці почнуться вибори.

Тим часом розпочалася евакуація з Грузії в Росію частин колишньої совєтської армії. Російські війська оточили воєнне летовище Копітнарі під Кутаїсі, щоб грузини не змогли затримати відправу в Росію воєнної техніки і набоїв.

Стосунки між Тбілісі і Москвою за останні дні загострилися ще більше. Російський президент Боріс Єльцин запевнив, що Росія захистить 500,000 росіян, котрі мешкають на території Грузії і Абхазії. Голова грузинської Державної ради Едуард Шеварднадзе відповів на те, що росіян у Грузії ніхто ніколи не ображав, тому нема потреби їх захищати. Б. Єльцин висловив намір зустрітися 13-го жовтня з грузинськими керівниками і обговорити можливість припинення кровопролиття.

„Без мого відома Єльцин призначив зустріч зі мною в Абхазії, — сказав з цього приводу Шеварднадзе. — Це дуже добре, однак я можу мати іншу думку".

Є. ГРИНІВ В НЮАРКУ

Нюарк, Н.Дж. — Зустріч з Євгеном Гринівим, депутатом Верховної Ради України, головою львівського „Меморіялу" та професором Львівського Університету відбудеться в понеділок, 19-го жовтня в руханковій залі при українській католицькій церкві в Нюарку, Н.Дж. Гість доповідатиме про найновіші події в Україні. Початок о год. 7-ій вечора.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ офіційно затвердив Мері Фішер новим членом Крайового комітету у справі боротьби з АІДС. М. Фішер, дочка відомого громадського діяча Республіканської партії, займе в комітеті місце баскетболіста „Меджік" Джансона. Вона — хвора на АІДС і прославилася своїм виступом на крайовій конвенції республіканців у Гюстоні. М. Фішер закликає до терпимости щодо людей з вірусом цього смертельного захворювання і настоює на тому, що Адміністрація ЗСА повинна приділити цій проблемі ще більше уваги.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ І Південна Корея відновлять спільні маневри під кодовою назвою „Тім спіріт", якщо до кінця року Північна Корея не погодиться на проведення взаємних нуклеарних інспекцій на Корейському півострові між Півднем і Північчю. Разом з тим Сеул і Вашінґтон мають намір добитися від Північної Кореї згоди на попереднє сповіщення і запрошення на взаємній основі представників Півдня на великі військові маневри, які проводить північнокорейська сторона. Досі комуністична Корея відмовлявся приймати спостерігачів з Південної Кореї, а також посилати на південь своїх, розглядаючи пропозиції Сеула як „провокаційні".

В НАДІЇ ЗУПИНИТИ КРОВОПРОЛИТНУ війну в Боснії, Рада Безпеки ООН одноголосно проголосувала за створення комісії для розслідування військових злочинів на Балканах. Ініціятором створення комісії є Адміністрація президента Джорджа Буша. Згідно з пропозицією, комісію треба створити на зразок тієї, діяльність якої почалася у 1943 році і завершилася Нюрнберзьким процесом над нацистськими злочинцями.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА відмовився переглянути прийняте рішення позбавити американського громадянства 81-річного мешканця Милвокі, Висказсин, Антона Бавмана. Високий судовий орган країни відхилив його апеляцію без коментарів. Рішення позбавити Бавмана громадянства федеральний суд округи Милвокі прийняв у травні минулого року на подання прокуратури, яка має дані про те, що Бавман — натуралізований американець юґославського походження — під час Другої світової війни служив в есесівській охороні концтабору Штутгоф коло польського міста Ґданська. Суд прийшов до висновку, що обвинувачений подав про себе фальшиві дані, коли йому видавали американську візу в 1950 році і повинен протягом 60 днів здати свої горожанські папери.

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГА в зимовий період буде розподілена виключно серед мешканців тих районів Росії, які її найбільше потребують. Про це заявив, виступаючи перед акредитованими у Москві американськими журналістами, заступник координатора для надання гуманітарної допомоги Росії та іншим республікам колишнього Совєтського Союзу амбасадор Ричард Армітедж. Він підкреслив, що Уряд ЗСА має намір надавати республіці гуманітарну допомогу на загальну суму 250 міл. дол.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до четверга, 8-го жовтня, 13,609 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

350,175.65

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Президент і Конґрес

Американська Конституція не така досконала, як її ідеалізував Тарас Шевченко, який мріяв про ,,праведний закон Вашінґтона" для України. А все ж, ця Конституція може служити як символ демократії своїм встановленням і розмежуванням головних чинників державної влади: виконавчої, законодатної та незалежного суду. Президент ЗСА має владу, як ні один інший у демократичному світі. Він є президентом і прем'єром, верховним командиром усіх збройних сил країни, призначає членів Уряду і Верховного Суду і має право зголошувати до Конґресу свої законопроєкти. Але всі його номінати, як і кожний законопроєкт, мусять знайти апробату Конґресу. Коли Конґрес схвалить власний законопроєкт — він має право зголосити вето. Дж. Буш зголосив за свого урядування 35 разів вето різних, прийнятих Конґресом законів. І ні разу Конґрес не зумів зібрати дві треті голосів, щоб оте вето уневажнити. Аж у понеділок, 5-го жовтня ц. р. однаково Палата Репрезентантів, як і Сенат уневажнили президентське вето двома третіми голосів.

Ішлося про закон, який реґулює ціни телевізійних каблевих компаній. Вето президента Буша було мотивоване потребою збереження свободи телевізійних компаній діяти на базі власної купецької калькуляції та встановляти ціни у суперництві між окремими компаніями. Це принципова філософія Республіканської партії, яка сприяє вільній торгівлі без будь-яких державних обмежень та реґулямінів, — у протилежності до філософії Демократичної партії, яка дещо наближена до соціялізму, що вимагає втручання (вони кажуть ,,опіки") від держави. У даному випадку байдуже, про який закон ішлося, — не грає ролі, чи тут була мова про телевізійні чи якісь інші комані. Важливе те, що Демократична більшість в обох Палатах Конґресу зуміла приєднати собі також частину республіканських законодавців, без котрих не було можливости перекреслити вето Президента.

Сенатор Боб Дол, голова республіканської меншости в Сенаті, з обуренням натаврував те голосування, назвавши його ,,політичним", щоб задемонструвати проти президента Буша чотири тижні перед голосуванням 3-го листопада. Однак сенатор Джан Денфорт, також республіканець, який зламав партійну солідарність і голосував разом із демократами, заперечив Долові, бо, мовляв, це була просто ,,різниця становищ". Та поразка Буша у Конґресі, мабуть, не матиме впливу на вислід голосування, бо у цьогорічних президентських виборах ідеться про економіку, яка відсунула на задній плян всі інші проблеми і всі інші міркування. Зате та поразка республіканського президента у Конґресі з демократичною більшістю зактуалізувала проблему праці і співпраці Білого Дому з Капітолем.

У теорії перемога Республіканської чи Демократичної партії у президентських виборах — повинна би також мати більшість в обох Палатах Конґресу. У практиці це дуже рідко бувало в історії Америки, бо її громадяни керуються у голосуванні критерієм не партійної приналежности кандидата, а його особи. На конґресменів і сенаторів кандидатують місцеві діячі і виграють ті, які там найбільш активні, найбільше заслужені, найбільше відомі. Це не значить, що люди в Америці вибирають правильно найкращих кандидатів. Вибирають аж надто часто своїх репрезентантів, які згодом виявляються негідними свого високого становища та компромітують себе, Конґрес і своїх виборців.

Президент Буш таврує Конґрес з його демократичною більшістю, як винуватця економічної кризи, бо, мовляв, тамошні демократи не співпрацювали з Президентом. Трохи ,,так" і трохи ,,ні". Бо Ричард Ніксон і Роналд Реґен, видатні республіканські президенти зуміли співпрацювати з Конґресом, який не був однопартійний. На конфлікт Білого Дому з Капітолем за урядування Джорджа Буша склалися різні при[illegible]ини і їхні взаємини не були завжди такі самі. Бу[illegible] час, коли Дж. Буш користувався величезною популярністю, коли втратив її — на це теж склалися різні причини. Перш за все — це вина самого Президента.

Ігор Юхновський
Київ

ОСОБЛИВОСТІ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

II

Створюється державна програма розвитку енерґетики, в основі якої відхід від російського ґазу і мазуту, як основного джерела палива при виробництві електроенерґії та перехід до сучасних теплових електростанцій на вугіллі. Україна володіє величезними запасами енерґетичного вугілля на сході республіки, у центрі і на заході, які оцінені у 100 біль. тонн, не враховуючи гір вугільного шламу збагачувальних фабрик, які накопичились поблизу шахт у Донбасі, Придніпров'ї та на Західній Україні. Перехід на нову технологію із циркулюючим через ложе котла флюїдом — ,,Circulating fluid boiler" є для України — вирішальним фактором у власному енерґетичному забезпеченні. Ми особливо зацікавлені в ядерних реакторах CANDU канадського виробництва, що працюють на природному урані. Такий уран, рівно як і важка вода та цирконій, виробляються в Україні.

Таким чином, Україна має перспективи стати внутрішньо енерґетично забезпеченою країною. Це відкриє нам шлях до проґресу в інших галузях виробництва, науки і культури.

Стратегічний плян буде винесений на широку внутрішню і зовнішню експертизу. І коли він буде схвалений адміністративною і науковою громадськістю, банківськими колами України і світу, Україна буде домагатись кредитів і запропонує цілком реальні ґарантії. А Уряд матиме право вимагати від народу виконавчої дисципліни. Зміна напрямків виробництва приведе до змін в організації науки й освіти.

До цього часу наука поділялась на фундаментальну і прикладну. Ми докладемо всіх зусиль для покращення становища наукових шкіл держави, їх матеріяльного і соціяльного забезпечення.

У перебудові виробництва особливе завдання ставиться перед наукою прикладною. Вона, в основному, зосереджувалась у наукових інститутах, що належали до окремих міністрів. Як і раніше, вони будуть широко використані для експертизи, купівлі, встановлення й експлуатації нових підприємств, машин і технологій, які мають модернізувати виробництво України.

Плянується тісне злиття таких інститутів із учбовими центрами: університетами, політехнічними коледжами для вишколення грамотних інженерів.

Україна прийняла закон про освіту, який відкриває шлях до широкої автономії університетів. Продовжується час навчання у вищих учбових закладах. Ми вводимо два нових ступені: бакалавра і маґістра.

Повсюди приділяється велика увага гуманітарній освіті. Проте, головна задача вищої школи — створити нову армію українських інженерів, здатних вивести Україну з технологічної кризи, у якій вона опинилася в комуністичному режимі Совєтського Союзу.

Особливе значення мають стосунки України і Росії. Сьогодні вони тісно пов'язані не лише поставками життєво важливої продукції. Росія — Україні: нафту, ґаз і ліс, Україна — Росії: м'ясо, молоко, зерно, цукор. Вони пов'язані значними за об'ємом поставками комплектуючих і матеріялів. У таких поставках обидві країни будуть все менше зацікавлені. Цей, на перший погляд, парадоксальний факт зв'язаний із необхідністю обом державам вийти зі стану технологічного відставання. Справа в тому, що промислові вироби, які з України йдуть у Росію, мають низьку якість Таку ж якість мають і товари, які з Росії йдуть в Україну. І ми, і Росія зацікавлені у впровадженні західніх технологій. Тому послаблення контактів між Україною та Росією неминуче. Але таке явище буде проґресивним лише тоді, коли більш відстала російська технологія буде замінена на досконалішу західню.

Справді, незалежність і державність України є категорії специфічні у світовому процесі. При всій незвичності нашого становища Україні потрібні розуміння і підтримка світової громадськости. Притому, проте, що свою державу ми повинні побудувати самі, своїм розумінням і своєю працею.

Володимир Сушко

ОБЕРІГАЙМО СТАРІ ДЕРЕВА — ПАМ'ЯТКИ НАШОГО МИНУЛОГО

Хочеться розповісти дещо про старі, могутні дерева, що їх і ти, читачу, може не один раз стрічав у твоїх мандрівках серед природи. Ти напевно тоді стояв перед тими велетнями і з подивом вдивлявся високо поміж їхнє верховіття. На тебе віяло від них чимало незвіданого, загадкового і ти, схиливши у глибокій пошані голову, напевно тоді відчував близько присутність Творця... Тому ж і не диво, що в усіх релігіях людства, починаючи від примітивних і кінчаючи на сьогоднішніх, включно з християнською релігією, дерево — це символ Божественного Життя, яке наповняє всесвіт і людську душу.

Старі, могутні дерева втішаються іздавна пошаною у всіх людей, в першій мірі нагадують минуле. Тому то вони і заслужено користуються любов'ю усіх культурних народів. Перші поселенці в колоніях Нової Англії скрізь садили дерева на пам'ятку їхньої свободи. Під ними вони і їхні нащадки збиралися кожного року і відзначували річницю оцього пропам'ятного дня. Звідси ті дерева і називали деревами свободи. Коли однез цих дерев на терені нинішнього Бостону в Массачусетс — понад 200-літній ільм згинув десь на початку нашого століття, то того дня дзвони дзвонили у всіх церквах міста на знак жалоби. Таку велику пошану мали мешканці Бостону до цього дерева.

Історія Америки є сповнена згадок про дерева, як свідків різних історичних подій, що під ними ділилися. От, кілька прикладів: ільм Вашінґтону в Кембриджі в Массачусетс, під яким він прийняв в 1775 році команду над своєю армією чи тюльпанове дерево в Аннаполісі в Мериленді, під яким в 1652 році білі заключили мир з індіянами, або дуб емансипації у Вірджінії, під яким учителька-негритянка Мері Пік вчила першу клясу дітей звільнених негрів. І багато більше подібних історичних дерев. Усі ці дерева оберігаються державою, а там, де їх вже немає, то встановлені пропам'ятні плити, які нагадують про ці дерева і подію, що тут відбулася.

Мимоволі думки линуть в Україну, і запит — а як там зі зберіганням старих історичних дерев? Адже в нашій батьківщині не бракує старих дерев-велетнів. Оспівані в піснях, опоетизовані в леґендах і переказах, вони, ті дійсні патріярхи, нагадують нам про наше минуле. Не маючи під рукою відповідної наукової праці, в якій були би скатальоговані і описані ці дерева-патріярхи, поділюся хоч власними нотатками, що їх тут в Америці далеко від батьківщини робив з принагідних вісток у пресі чи інших джерелах.

Багато народних переказів в Україні є пов'язані з дубом. Дубів тепер в Україні менше, а колись було їх дуже багато. Відомі поза Україною волинські дуби, що їх в минулому столітті багато експортовано до Німеччини. Дуби росли на берегах Дніпра і його приток і на островах порожистої частини Дніпра. Велике число їх були багатовікові дуби. На острові Хортиця ще 1857 року росло 4,900 дубів, а попри них тисячі інших пород дерев. Про один з тих дубів, який згинув 1871 року, писав ще в X столітті візантійський імператор Константин Багрянородний. Цей дуб мусів вже тоді бути кремезним деревом, бо під ним слов'яни, які пливли ,,із варяг у греки", відпочивали і приносили жертви з проханнями про щасливу переправу через дніпрові пороги. Згідно з переказами про цього дуба, під ним теж мали відпочивати дружини князів Олега і Святослава, які ходили на Царгород. Цей дуб мав 2,000 років як зісох.

Другий дуб, який дожив до наших часів, це відомий Запорозький дуб у Верхній Хортиці. Його вік обраховують на 6 до 7 століть. Його могутня корона широка немов цілий гай. Обхват його стовбура при землі має 632 сантиметри, а висота цілого дерева близько 36 метрів. Під тим дубом мав спочивати гетьман Богдан Хмельницький в 1648 році по дорозі до Жовтих Вод. Згідно з переказом, під тим дубом теж писали запорожці славнозвісний лист до турецького султана.

Збереглися до наших днів два лісові дуби-велетні — ,,дуб Петра" і ,,дуб Григорія Сковороди" в Харківській області, як теж і ,,Козачий дуб" — свідок Корсунської битви.

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про ,,наш" дім

Не люблю згадувати минуле і завжди зарікаюся, що цього не буду робити, тим більше коли сьогоднішнє життя цікаве та дослівно кожний день приносить щось нового, що полонить увагу, думки і не залишає часу на пригадування ,,давніх добрих часів".

А все ж саме в цьому тижні, коли пишемо цей фейлетон Народний Дім в Ню Йорку відзначає своє 40-річчя, то хоча як боронюся від згадок минулого — ця кругла дата їх мимоволі насуває перед очі. Бо цей Народний Дім в Ню Йорку став за цих 40 років таки ,,нашим" домом — значить, нас усіх українських переселенців, що їх доля кинула тут до Ню Йорку, чи в його околиці. Тільки подумати скільки імпрез, переживань, зустрічей відбувалося в його мурах впродовж того майже півсторіччя, скільки організацій з широкою діяльністю мали в ньому домівки, скільки патріотизму і палких слів чули стіни цього наскрізь українського дому.

Народні Доми — ця характеристична українська інституція, були завжди осідком українського життя — колись на батьківщині, а відтак традиція перенеслася на нові місця поселення. Зокрема у перших роках перебування у чужому середовищі, ми усі хотіли мати місце, де можна було зустрітися, де можна було працювати громадсько і вкінці забавитися.

Сьогодні із цією круглою річницею від купна такого українського спільного для всіх дому в Ню Йорку, мусимо ствердити, що в ньому виросли і розвивалися принаймні два покоління нашої спільноти.

Пригадується велика заля цього дому виповнена вщерть пластунами при нагоді традиційних апелів, з довгими виструнченими рядами пластунок і пластунів та десятками батьків, які приглядалися успіхам дітей. Пригадуються щорічні, великі костюмівки — одні для дітей новацького віку, інші для тих старших пластунів і пластунок, організовані ,,Лісовими Чортами". Скільки продуманих, випрацьованих і помислових костюмів бачили ми на них. У цій же великій залі відбувалися концерти учнів Музичного Інституту. Як часто, коли ми вузькими сходами ішли на горішній поверх Народного Дому до канцелярії Крайової Пластової Старшини із інших малих кімнат чути було звуки вправ на фортепіяні чи дзвінкий голос нашої всім відомої актриси і керівника Мистецької Студії Лідії Крушельницької, коли навчала своїх учнів доброї вимови. То знову з іншої кімнати лунали голоси дивізійників, які провадили у своїй домівці чергове засідання. Так, ,,наш" дім був сповнений життя, подій, засідань, сповнений сміху та молодечої радости.

А скільки разів ми, ці зі ,,старшої" ґенерації, переступали пороги цього дому у святочному вечірньому вбранні, ще в роках, коли довга сукня для жінок була обов'язкова на усіх балях, що проходили у цій нам усім так добре знаній залі. Скільки там ночей прогуляли ми, а відтак наші діти під звуки славної і тоді безконкуренційної оркестри ,,Темпо", із незабутнім Влодком Ґентішем за фортепіяном, коли акомпаньював Ігореві Раковському до його співу улюблених давніх т. зв. шляґерів . І немов вчора бачимо притемнену залю, коли вже при останньому співі ,,Намалюй мені ніч" кружляли притулені давнім звичаєм пари у романтичному танґу.

Все це немов згоріло разом із нашим Народним Домом, тоді в пропам'ятний осінній день 1982 року. Але на згарищах побудовано нове життя, з новими людьми і новими мешканцями і звичаями. Вже не співає тужно старі танґа Ігор, а молоде покоління рухається хвилею під звуки голосу Віки чи іншої рок-музики. Вже не збираються на апелі сотні пластунів, не відбуваються для них костюмівки і не грають учні на музичних поп исах. Зате у новій залі ми вітаємо міністрів, незалежної української держави, слухаємо ансамблів з України, зустрічаємося із колишніми дисидентами, за звільнення яких, колись в цьому ж Народному Домі відбували віча і... святкуємо рівні, але вже двочисельні річниці — нашого переселенчого життя.

Народний Дім — змінений, перебудований, але таки залишився ,,наш".

О-КА

Д-р Петро Моцюк

ІУ КОНҐРЕС СФУЛТ У ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ

V.

Коли діяльність українських діячів культури підійнялася до вершин — Сталін зарядив ліквідацію української культури. Він скликав їх до Кремля і всіх присудив на смерть. Для виконання цього ганебного діла він приказав катові України Лазарові Каґановічеві покінчити з ними. Чого не встиг зробити Каґановіч, то зробив другий кат Петро Постишев. У висліді постало ,,Розстріляне Відродження". Як теж для перевозу уряду України з Харкова до Києва, партія приготовила поїзди, якими мав їхати уряд і ті поїзди підмінували. Високі урядовці, підозріваючи засідку, поїхали літаком до Києва. Підмінований поїзд вибух в дорозі і там згинуло багато урядовців, а ще більше було поранених. І вони вже ніколи до своєї праці не повернулися. Коли столицю України з Харкова перенесли до Києва, Харків зовсім зросійщився.

Багато пам'яток української культури знищено, а ті що залишилися — нищаться, бо про них комуністичний уряд не дбав. Масивна будівля, на кінці площі Свободи, в якій колись був уряд України, а пізніше Комуністична партія України, і коло якої ще тамтого року стояла сторожа, вже не має охорони. В ньому тепер примістилися уряди міської і обласної адміністрації. При входових дверях вивішені великі таблиці синього кольору з великими на них тризубами і написами українською мовою. Усе це ясніє золотим кольором. На рогах будинку вивішені великі синьо-жовті прапори. У підземках продають грошові значки — ,,токен" пластикові, на яких є гарно викарбований тризуб. У книгарнях, на полицях появилися твори Симона Петлюри ,,Народе український". Ці твори появилися завдяки нюйоркського мецената Мар'яна Коця. Уже є кілька україномовних часописів. Журнал ,,Березіль" майже неможливо ніде купити, бо скоро розходиться. На похвалу заслуговує видаваний тут часопис ,,Нова Україна", орган Ліґи молоді харківщини і української молоді ім. М. Міхновського. Тільки в одній крамниці я бачив деякі українські сувеніри.

Якщо наші брати в Харкові не в цілковитій летаргії, то вони надалі залишилися ступором большевицько-російського месіянізму. Тут, як де інде, діють антиукраїнські сили, що маскуються і діють зісередини і то — експльозивно. Вони надалі хочуть бачити наш народ рабами. Ці підпільні ,,темні сили" продовжують каїнову роботу, старанно в Москві вироблену пропаґанду і спосіб боротьби з українськими націоналістами і їм закидають, що вони були вислужниками фашистів. Здавалось би, що у вільній Україні, комуністична тактика довгих літ повинна зникнути, або бодай перестати, але це тільки бажання. Панування диявольської системи зненавидженого окупанта не закінчилося. Хоч ,,Союз ненарушимий" розвалився і постала самостійна Україна, але ,,чиновники" не думають покидати теплих місць. Комуністи добре знають, що як тривога, то їм треба негайно змінити гасла і прапор. Усе інше залишити так, як було. Ця українофобська шайка північних дикунів не досить того, що віками Україну руйнувала і грабила, вона ще й тепер викрадає все, що може. І так одні крадуть, щоб вижити, а інші крадуть, щоб розбагатіти.

Молода українська держава розбудовується у нелегких умовинах. Демократичні структури України покищо мальовані лише на папері тоненькою крейдою, що її легко можна стерти. Та слава Богу — у нас є держава! Вже немає ,,Триєдиної Руси": русских, украинцов і бєлорусов, щоб творили ,,великоросійський народ". Правда, що люди не знають кому вірити, бо тверде життя навчило бути обережним, або взагалі не вірити.

Хоч Україна відіграла головну і рішучу ролю у розпаді СССР, то, на жаль, багато ще жалує за давньою владою. Відомо, що існує зниження життєвого стандарту в світлі економічних реформ, проблеми роздержавлення власности і приватизації. Усе ж людність України повинна сприйняти ці процеси, як тимчасові, на шляху до кращого майбутнього. Перехід від рабства до свободи вимагає великої відповідальности, самовіддання, скоординованости і самопосвяти.

Українці мусять усвідомити, що вони є нащадками не закріпачених гречкосіїв, а гордих запорізьких козаків, січових стрільців, вояків армії УНР, вояків Першої Української Дивізії та нескореної Української Повстанської Армії. Українець в Совєтському Союзі, хоч на рідній землі, не відчував себе господарем ні на вулиці, ні на підприємстві, ні в сільському господарстві, ні навіть у власній хаті. Всі тремтіли за майбутнє, а найбільше тремтіли особи упривілейовані партією. **Усіх тих, хто не підкорявся партії знищили комуністичні і каґебістські руки.**

Ворог, поневоливши народ, нищив його душу народу й творців духовних цінностей, нівечив мораль людини і етику народу як цілість. Запроваджено русифікацію; ворог творив народні маси без власного обличчя, без рідної культури і без релігії, творив ,,гомо совєтікус"!. Нарешті народ позбувся московського імператора.

І тим більше тепер український народ повинен протистояти поширюваній зневірі, байдужності і пасивності і боротися проти корупції у новій Україні. Повинен він теж позбутися накиненого йому комплексу меншевартости ,,молодшого брата" як і саботування влади нашої молодої держави. Нашим землякам треба самим поборювати злочинність, бандитизм, контрабанду та зраду, бо судові органи покищо бездіяльні, щоб їх карати. Чого Україна сьогодні потребує, то моральної допомоги.

Підсумовуючи сказане, насувається думка, що наші турботи не були грізні, якщо б нам вдалося засвоїти такі прикмети, як: американську діловість, англосакську холоднокровність, жидівську зарадність, індійську зрівноваженість, німецьку пунктуальність, французьку ґалянтність, китайську ввічливість, самурайську відвагу, японську наполегливість.

Напрошується ще раз сказати, що після століть неволі — руїнах однієї з найстрашніших імперій світу воскресла Україна і сповнилося пророцтво віщого Івана Франка:

Та прийде час і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, впережешся Бескидом
Покотиш Чорним морем гомін волі
І глянеш, як хазяїн домовитий,
По своїй хаті і по своїм полі.

На Многая літа!

(Присвячую отцеві Михайлові Кудановичеві, парохові української православної церкви св. Юрія Переможця в Міннеаполісі, Мінн., з нагоди його 75-ліття).

О, мій пане Отче!
У радісну дату
з словами подяки
до Вас я звернусь.
За те, що Ви мудрий,
до праці завзятий
і добрий такий,
як мій рідний дідусь.
У нашій Вкраїні —
і лихо, і свято:
Чорнобиль затьмив
незалежності час.
І я в десять років
збиралась вмирати,
та Бог нисрослав
Ваших друзів і Вас.
І перша молитва,
і перше причастя,
і теплий Ваш погляд,
і сліз чистота.
Так хочеться жити
і вірити в щастя,
і в хорі співати
во славу Христа!
А сімдесят п'ять —
це ще зовсім не старість,
це здійснення час
всіх бажань і надій.
Бажаю я Вам,
щоб нічого не сталось
і ми дожили до ще кращих подій.

Вікторія Івченко

В СЕРЕДУ, 7-ГО ЖОВТНЯ, ЗБРОЙНІ формування Гульбеддіна Гекматіяра в декількох місцях прорвали оборону урядових військ і вступили в місто Герат на заході Афганістану. Під час вуличних боїв загинуло до 300 вояків з числа захисників міста. Чергове порушення угоди про припинення вогню спостерігачі пов'язують з переданням влади, яка має відбутися наприкінці жовтня. Тимчасовий президент Афганістану Бургануддін Раббані має поступитися місцем спеціяльному органові — шуре, який протягом півтора року керуватиме підготовою до всенародних президентських виборів.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

док". Від год. 3-ої до 3:50 У. Дячук говорила про фінансову господарку Українського Народного Союзу, про органзаційні осяги за перших сім місяців 1992 року, про те, як і де шукати майбутніх членів і про професійний відділ продавців забезпечення та користі для секретарів. Наступним о год. 4-ій виступив В. Сохан, розповідаючи про оформлення аплікацій, нові кляси забезпечення та пенсійну грамоту. О год. 5-ій виступила У. Дячук, підсумовуючи закінчення вишколу секретарів та інших членів управи, їх обов'язки і братську діяльність.

Коли мова про братську діяльність, то доповідачі суґерували щоби голови округ постійно пригадували відділам про плянування відзначати свята св. Миколая чи Різдво прийняттям для дітей; річниці заснування відділів — Службою Божою, кавою зі солодким, а з нагоди округлих роковин — обідом чи бенкетом. Також радили брати участь у Дні Батька на Союзівці.

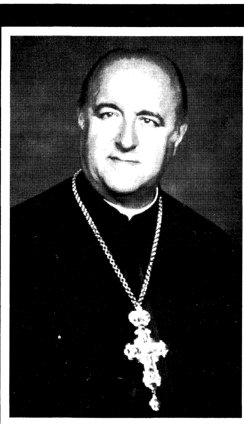
Окремо наголошувалось про те, щоби округи вже починали плянувати відзначення 100-ліття „Свободи" в 1993 році та відзначення Українського Народного Союзу 1994 року. Про всі святкування треба звітувати до координатора братської діяльности для поміщення в пресі.

Після цього був призначений час для запитів у справах, які не були порушені у доповідях. Відповіді та вияснення давали У. Дячук і В. Сохан. Наради закрито о год. 6-ій вечора. Після спільної вечері присутні мали змогу почути враження з участи у Світовому форумі українців що відбувся в Києві від 21-го до 23-го серпня, де присутніми були У. Дячук і В. Сохан. Про враження із свого недавнього перебування в Україні розповів також В. Квас.

Треба також підкреслити, що за перших сім місяців цього року, вищезгадані округи старались вив'язатися із своїх організаційних завдань. Округа Бостону мала квоту 30 нових членів, за перших сім місяців придбано 16 і квоту виконано на 53 відсотки, а сума забезпечення 95,000 дол. Округа Вунсакет квота — 20 нових членів, до кінця липня придбано 10 на суму забезпечення 101,000 дол. і виконано квоту на 50 відсотків. Округа Ню Гейвен мала призначену квоту 60 нових членів, придбано 30, отже квоту виконано на 50 відсотків на суму забезпечення 149,000 дол. Округа Трой-Олбані мала призначену квоту 55 нових членів, що виконано тільки на 22 відсотки, бо придбано 12 нових членів на суму забезпечення 148,000 дол.

МАЄ БУТИ...

У статті д-ра Петра Моцюка „ІУ Конгрес СФУЛТ у вільній Україні" („Свобода" ч. 193 з 8-го жовтня), має бути: „Відтак ми були на одній зустрічі, що її зорганізувало Т-во „Україна". В наших програмках і на афішах, розліплених у вестибюлі готелю, сказано, що вона відбудеться о год. 8-ій вечора, в найбільшій залі готелю 'Харків'". — Ред.

Отець Маріян Бутринський, митрофорний протоієрей, народився 27 серпня 1927 р. в Залізцях Нових, Зах. Україна, у священничій родині батька о. Михайла та матері Стефанії, з Глібовицьких.

Студіював в Укр. Духовній Семінарії, а опісля в Кулемборґу, Голляндія. Останні три роки закінчив у Кат. Університеті в Монтреалі, Канада.

Був рукоположений на священика 14 червня 1953 р. Від 1953 р. до 1970 р. був душпастирем у торонтонській епархії.

Від грудня 1970 р. на доручення Блаженнішого Патріярха Йосифа перебирає парафію свв. Володимира і Ольги в Чикаґо.

14 жовтня 1975 р. Блаженніший Патріярх іменував його почесним крилошанином, з 3 жовтня 1976 р. митрофорним протоієреєм.

Упокоївся у Бозі 20-го липня 1992 р. в Чикаґо, Ілиной, З.С.А.

Вічна Йому Пам'ять!

ПОДЯКА

Після пресумних, жалібних перших тижнів по втраті нашого дорогого ВУЙКА

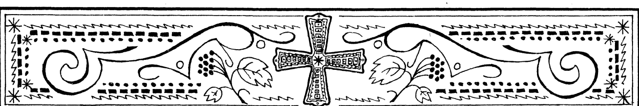
о. митрата

МАРІЯНА БУТРИНСЬКОГО

я Оксана Андроник, його сестрінка, в імені цілої нашої родини, почуваюся до великого морального обов'язку скласти нашу щиру і глибоку подяку чикаґському Владиці Епархії св. о. Миколая, Кир Іннокентієві Лотоцькому, який зі щирою любов'ю піклувався недужим і двічі уділяв йому Тайни єлеопомазання, в сослуженні других отців, та за духовний провід у похоронах і прекрасну, до сліз зворушливу, прощальну промову. Ми до глибини душі схвильовані тими величавими похоронними відправами, які проходили впродовж трьох днів у храмі свв. Володимира й Ольги в Чикаґо. Перед нашими очима проходять довгим і достойним походом 40 священиків і дияконів, що прибули на ці похорони зблизька і здалека, а зокрема всі його молоді вихованики. Ми щиро вдячні о. Іванові Кротцеві за надзвичайно теплі слова прощання. Ми рівно ж сердечно дякуємо всім православним священикам, на чолі з Митрополитом УАПЦ Константином, пасторові Баптистської церкви — Олексі Гарбузюкові, та дорогим сестрам Василіянкам. З великим признанням складаємо нашу щиру подяку о. Миронові Панчукові, заступникові покійного пароха о. Маріяна, що так гідно сповняв ролю господаря під час всіх тих урочистостей, та, за те, що так вірно і по синівськи відносився до нього і виконував всі свої обов'язки під наглядом о. митрата.

Дякуємо церковним хорам: „Прометеєві" і молодіжному „Крилосові" та „Сурмі", з дириґентами мґр Надією Савин і проф. Романом Андрушком. Дякуємо молоді Пласту і Сума за почесну стійку біля домовини, як рівнож всім тим, що несли корогви. Нам бракує слів подяки для похоронного заведення родини Музиків, що так дбайливо і до всіх подробиць, безкоштовно перевели цей маєстатично величавий похорон, даруючи також дорогоцінну труну разом з „вольтом". Дякуємо всім, хто брав участь у похоронних відправах, а зокрема за світлини і фільмування Орисі Антонович, Лялі Кучмі-Бабій і Романові Завадовичеві.

Наша найбільша подяка Сестрицтву Покрови Пресвятої Богородиці, яке приготувало жалібну, а пізніше поминальну — тризну з нагоди 40-го дня відходу до вічности о. Маріяна. Ми безмежно вдячні інж. Романові Заяцеві за видвигнення ідеї назвати Культурний Осередок іменем його будівничого о. митрата Маріяна Бутринського, а Церковній Раді храму свв. Володимира й Ольги в Чикаґо, на чолі з мґр Омеляном Басюком, Орисею Гарасовською і Лідою Кассарабою, за те, що прийняли рішення. Також дякуємо всім братчикам Братства св. Андрія Первозванного і св. Михаїла. Дякуємо українським дивізійникам, проводові УККА з головою інж. Орестом Бараником, голові УПСО — Ромі Гайді, та всім промовцям під час тризни, всім гостям, що прибули сюди з інших міст Америки і Канади; всім хто надіслав телеграми і листи з висловами співчуття, та всім тим, хто дарував квіти. Наша особлива подяка всім жертводавцям на Будівельний Фонд Культурного Центру.

З почуттям невимовного жалю повідомляємо братчиків "Червоної Калини" в діяспорі і в Україні сущих і все пластове братство, що дня 22 вересня 1992 року перестало битись серце великого подвижника української культури, відданого пластуна, наділеного орденом Вічного Вогню в золоті, вірного члена Загону "Червона Калина", якому віддав частину свого великого таланту, проектуючи видання Загону, прапор та ювілейну відзнаку 50-ть ліття.

Людина особливих чеснот

пл. сен. ЕДВАРД КОЗАК

похорони відбулись 26-го вересня 1992

† ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

"Загін Червона Калина"

Оберігаймо...

(Закінчення зі стор. 2)

У Слюсарівському лісництві Савранського району Одеської области росте дуб, якому майже 600 років. За переказами, під тим дубом спочивали козаки із загону Семена Палія. В народі ще досьогодні збереглася пам'ять про два дуби-велетні, які росли повище „Січі" в північній частині Кінських плавнів. Вони були знані як „баштові дуби", бо із них козацькі стежі давали на „Січ" сиґнали про те, що наближається ворог.

Багато дубів в Україні увічнюють пам'ять про Великого Кобзаря. Вони є в Київській, Чернігівській, Житомирській і інших областях України. З-поміж них слід згадати розлогий дуб-велетень, що його народ називає „дубом Тараса Шевченка". Він росте на березі Дніпра в Прохоровці біля Канева. Під тим дубом зустрічався Тарас Шевченко з вченим і першим ректором Київського університету Михайлом Максимовичем.

Крім дубів є в Україні багато інших дерев-велетнів, свідків минулого нашої країни. Вони чекають ще свого дослідника.

Василь Скуратівський, описуючи поліську сосну у своїй „Берегині", подає її пересічний вік на 300—500 років, хоч додає, що подибуються і такі, що їм і 1,000 років. Це вже є живі свідки історії деревлян, пращурів наших сучасних поліщуків. Цікаво скільки їх є в живих? А д-р Григорій Логвин знову, описуючи мистецтво Почаївської Лаври („По Україні", Київ, 1968), згадує про величезну в'їздову алею до монастиря, яка обсаджена 300-річними деревами. Вони зрослись своїми кронами і утворюють зелений тунель. Ці дерева — це живі свідки історії Почаєва. Чи вони хоронені?

Ще дещо про інших наших лісових велетнів.

У нижньому лісовому поясі Чорногори ростуть букові ліси. Довідник „По Заповідних місцях України", Київ, 1960, згадує про велич тамошніх старих букових дерев. Вони є 40—50 метрів високі, а товщина стовбура буває до двох метрів. Багато з них має по 500 років віку. Ці буки гідні охорони. Коли ми при буках, то варто згадати звідки пішла не раз уживана назва Бескиди на гори Карпати. Це слово походить з ілірійської „безкид", що означає „буковий ліс".

Хто не чув про славні тисові гаї в Карпатах? Інша назва на це дерево є „негний-дерево". Це дерево живе дві-три тисячі літ. Назви багатьох прикарпатських місцевостей як Тисьмениця. Тисів, Тисівка й інші вказують, що колись тисових лісів було багато. Сьогодні залишилося лиш кілька заповідників, між якими один у селі Княждвір поблизу Коломиї. В Княждворі один із галицьких князів мав свій двір. Цікаво чи ростуть у тому Княждвірському заповіднику старі тиси — свідки того княжого городища? Тис є оспіваний у нашій літературі, в колядках і щедрівках. Тут і „батенько сидить за тисовим столом" і в Довбушевої Дзвінки „двері тисовії", пише Степан Пушик („Літ. Україна", ч. 1, 1982).

Тема про дерева — пам'ятки нашого минулого є гідна уваги. Я лиш згрубша її заторкнув. Я вірю, що на розлогих теренах, по численних оселях України росте багато більше дерев-велетнів, свідків різних подій із минулого нашої країни. Їх треба лиш знайти і скаталогувати. Це вдячне діло для крайознавчих, лісівницьких чи інших товариств, яким є дорога історія їхньої землі. В Америці, між іншими, тій праці багато уваги присвячує Американське товариство лісничих. У 1977 році вона видала більшого формату книжку „Славні і історичні дерева". Тут на 90-ти сторінках є описані всі історичні дерева зі всіх стейтів. Вони зібрані у дев'ятьох різних групах, як наприклад, історичні дерева, що їх вже немає, дерева зв'язані зі славними особами, — з будовою держави, — з наукою, музикою і літературою, — з релігією і т. д. Стиль легкий і цікавий кожному – молодому чи старому.

Побажано, щоб і український читач, а в першій мірі молодь, дочекався подібної книжки про славні дерева-велетні України.

ПОНАД 90 ПАЛЕСТИНЦІВ ранено плястиковими кулями під час сутички з ізраїльською армією, що відбулися цими днями у смузі Гази. Причиною сутичок була голодівка в'язнів-палестинців, які в такий спосіб вимагали поліпшення тюремних умов. В усіх населених пунктах смуги продовжуються антиізраїльські демонстрації під прапорами забороненої Палестинської визвольної організації. На думку ізраїльських військових, виступи протесту було спляновано спеціяльно напередодні жидівського свята Йом Кіпур, коли більша частина військовослужбовців з контрольованих територій іде додому на вакації.

• ПРАЦЯ •

•FUNERAL DIRECTORS•